

POSTANOWIENIE

Dnia 5 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner (przewodniczący)

SSN Marian Kocon

SSN Krzysztof Strzelczyk (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku J. S.
przy uczestnictwie A. B.
o podział majątku wspólnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 5 czerwca 2019 r.,
zażalenia wnioskodawczyni
na postanowienie Sądu Okręgowego w P.
z dnia 14 marca 2019 r., sygn. akt IV Ca (...),

**uchyla zaskarżone postanowienie i pozostawia
rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego Sądowi
wydającemu orzeczenie kończące postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 10 maja 2018 r. Sąd Okręgowy w P. odrzucił apelację wnioskodawczyni J. S. od postanowienia Sądu Rejonowego w P. z dnia 13 września 2017 r. jako wniesioną po upływie terminu. Sąd Okręgowy stwierdził, że odpis postanowienia z uzasadnieniem doręczony został pełnomocnikowi wnioskodawczyni adwokat B. S., działającej z substytucji adwokata M. S. w dniu 9 listopada 2017 r., natomiast apelacja została wniesiona dopiero w dniu 8 grudnia 2017 r.

W zażaleniu na to postanowienie wnioskodawczynie podniosła, że odpis postanowienia z uzasadnieniem został doręczony jej pełnomocniczce w dniu 24 listopada 2017 r. na co wskazuje zapis w wydruku śledzenia przesyłki.

Postanowieniem z dnia 10 stycznia 2019 r. Sąd Najwyższy uchylił zaskarżone postanowienie Sądu Okręgowego i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu Sąd Najwyższy wskazał, że z załączonego do akt sprawy elektronicznego potwierdzenia odbioru przesyłki sądowej zawierającej odpis postanowienia z dnia 13 września 2017 r., podlegającego zaskarżeniu apelacją, wynika, że została ona doręczona w dniu 9 listopada 2017 r. pracownikowi kancelarii adwokackiej pełnomocnika substytucyjnego wnioskodawczynie. Z wydruku śledzenia tej przesyłki z systemu Poczty Polskiej wynika, że po powtórным jej awizowaniu przesyłkę "odebrano w placówce" FUP P. w dniu 24 listopada 2017 r. Doręczenie w tej dacie potwierdzone zostało w piśmie z dnia 21 czerwca 2018 r. Naczelnika tego Urzędu pocztowego, stanowiącego odpowiedź na reklamację wspomnianej pełnomocniczki wnioskodawczynie. Ta rozbieżność odnośnie do daty doręczenia przesyłki sądowej wymaga wyjaśnienia, przy czym podmiotem upoważnionym do złożenia reklamacji takiej przesyłki jest jej nadawca, a zatem Sąd Okręgowy w P. Dlatego Sąd Najwyższy wskazał, że rozpoznając sprawę w tym zakresie Sąd Okręgowy powinien wyjaśnić rozbieżności odnośnie daty doręczenia przesyłki sądowej a także powody doręczenia przedmiotowej przesyłki pełnomocnikowi substytucyjnemu wnioskodawczynie.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy w P. postanowieniem z dnia 14 marca 2019 r. odrzucił apelację wnioskodawczynie. Sąd Okręgowy potwierdził, że załączony do zażalenia wydruk „śledzenie przesyłek-tracking” zawiera wewnętrzne sprzeczności. Ze statusu przesyłki wynika, że doręczono ją 9 listopada 2017 r., a następnie ponownie przygotowano do doręczenia i po dwukrotnym awizowaniu przesyłkę odebrano w placówce pocztowej w dniu 24 listopada 2017 r. Dlatego Sąd zwrócił się o wyjaśnienie tych rozbieżności do Urzędu Pocztowego P. w P. W piśmie z dnia 26 lutego 2019 r. Naczelnik tego Urzędu poinformował, że przesyłka została potwierdzona przez M. K. na urządzeniu mobilnym w dniu 9 listopada 2017 r., a po zatwierdzeniu danych przez

listonosza Pani K. poinformowała, że nie może odebrać przesyłki i prosi o jej awizowanie. Przesyłka została tego dnia awizowana a jej odbiór nastąpił w placówce pocztowej w dniu 24 listopada 2017 r. (jako oczywistą omyłkę trzeba potraktować wskazanie daty 24 stycznia 2017 r.) przez M. K. - upoważnionego pracownika.

Sąd Okręgowy wskazał, że zgodnie z art. 139 § 2 k.p.c. w razie odmowy przyjęcia pisma przez adresata, doręczenie uważa się za dokonane. W takim przypadku doręczający zwraca pismo do sądu z adnotacją o odmowie przyjęcia. Sąd Okręgowy uznał za równoznaczne z doręczeniem przesyłki jej pokwitowanie z dnia 9 listopada 2017 r. przez adresata a następnie odmowa jej przyjęcia.

Odnosząc się do kwestii skuteczności doręczenia pisma sądowego pełnomocnikowi substytucyjnemu Sąd Okręgowy, odwołując się do orzecznictwa Sądu Najwyższego wskazał, że w przypadku ustanowienia kilku pełnomocników bez wskazania, któremu należy dokonywać doręczeń, wyboru dokonuje przewodniczący lub sąd. Poza tym, to pełnomocnik substytucyjny złożył wniosek o doręczenie mu odpisu wyroku z uzasadnieniem.

Wnioskodawczyni złożyła zażalenie na postanowienie o odrzuceniu apelacji. Zarzuciła w nim naruszenie art. 232, 233 § 1 w zw. z art. 139 § 2, 370 k.p.c. Ponadto wnosząca zażalenie złożyła w nim wniosek o przeprowadzenie dowodów z przesłuchania M. K. oraz listonosza doręczającego przedmiotową przesyłkę.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Słusznie zarzuca się w zażaleniu zastosowanie w sprawie domniemania doręczenia w dniu 9 listopada 2017 r. pełnomocnikowi wnioskodawczyni odpisu postanowienia Sądu Rejonowego w P. w przedmiocie podziału majątku wspólnego. Zastosowanie w sprawie art. 139 § 2 k.p.c. byłoby uzasadnione jedynie wtedy, gdyby pracownik operatora poprzestał na próbie doręczenia pisma sądowego i nie uwzględnił stanowiska osoby uprawnionej do odbioru, która zwróciła się o awizowanie przesyłki. Formalnym wyrazem czynności placówki pocztowej operatora byłoby wówczas, zgodnie z § 9 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 października 2010 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym (jedn. tekst Dz. U.

2015.1222 ze zm.), zaznaczenie na formularzu potwierdzenia odbioru przyczyny niedoręczenia z umieszczeniem daty i podpisu a następnie wysłanie sądowi wysyłającemu tak wypełnionego formularza potwierdzenia odbioru z umieszczonym na nim odciskiem datownika. Tymczasem, jak wynika z dotychczasowych ustaleń, pracownik operatora uwzględniając prośbę osoby upoważnionej do odbioru przesyłki, pomimo iż ta osoba złożyła swój podpis na formularzu potwierdzenia odbioru, pozostawił pismo sądowe w placówce pocztowej z pouczeniem o możliwości jego odbioru w tej placówce.

W świetle dotychczasowych ustaleń, skoro pracownik operatora zastosował tryb przewidziany w art. 139 § 1 k.p.c., nie ma uzasadnionych podstaw do przyjęcia, iż przyczyną niedoręczenia przesyłki w dniu 9 listopada 2017 r. była odmowa odbioru pisma sądowego przez M. K. a co za tym idzie trzeba przyjąć, że termin do wniesienia środka odwoławczego rozpoczął bieg dla wnioskodawczyni od dnia 24 listopada 2017 r. tj. od dnia odebrania przesyłki we właściwej placówce pocztowej przez osobę upoważnioną. Zbędne zatem jest rozszerzanie postępowania dowodowego w zakresie wnioskowanym w rozpoznawanym zażaleniu.

Z tych wszystkich względów uznając, iż został zachowany przez wnioskodawczynię termin do wniesienia apelacji Sąd Najwyższy na podstawie odpowiednio stosowanego w postępowaniu zażaleniowym art. 398¹⁵ § 1 w zw. z art. 394 § 3 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie o odrzuceniu apelacji.

Sąd Najwyższy nie orzekł o kosztach postępowania zażaleniowego albowiem postanowienie z dnia 5 czerwca 2019 r. nie kończy postępowania w sprawie (art. 108 § 1 k.p.c.).

jw